

VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2017)0496

Väljendusvabadus Vietnami, eelkõige Nguyen Van Hoa juhtum

Euroopa Parlamendi 14. detsembri 2017. aasta resolutsioon väljendusvabaduse kohta Vietnami, eelkõige Nguyen Van Hoa juhtumi kohta (2017/3001(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Vietnami kohta,
 - võttes arvesse ELi ja Vietnami seitsmendat inimõigustealast dialoogi, mis toimus 1. detsembril 2017,
 - võttes arvesse 27. juunil 2012 sõlmitud ELi ja Vietnami vahelist partnerlus- ja koostöölepingut,
 - võttes arvesse ELi 2008. aasta suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta,
 - võttes arvesse 1948. aastal vastu võetud inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, millega Vietnam ühines 1982. aastal,
 - võttes arvesse Euroopa Ombudsmani 26. veebruari 2016. aasta otsust juhtumis 1409/2014/MHZ, mis käsitleb asjaolu, et Euroopa Komisjon ei hinnanud eelnevalt ELi ja Vietnami vabakaubanduslepingu mõju inimõigustele,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et EL peab Vietnami Aasias tähtsaks partneriks; arvestades, et 2015. aastal oli ELi ja Vietnami suhete 25. aastapäev; arvestades, et need kaubanduse ja abi valdkonnast alguse saanud suhted on muutunud kiiresti laiahaardelisemaks partnerluseks;
- B. arvestades, et 22-aastase videograafi ja blogija Nguyen Van Hoa perekond teatas tema kadumisest 11. jaanuaril 2017 ning hiljem selgus, et politsei oli teda ilma ametliku vahistamismääruseta kinni pidanud;
- C. arvestades, et Nguyen Van Hoa vahistati algselt Vietnami karistusseadustiku artikli 258 alusel ja teda süüdistati „demokraatlike vabaduste kuritarvitamises riigi

huvide kahjustamise eesmärgil“; arvestades, et 2017. aasta aprillis muudeti süüdistust nii, et see vastas artikli 88 rikkumisele; arvestades, et karistusseadustiku artiklit 88 on kasutatud laialdaselt inimõiguste kaitsjate vastu, kes on juhtinud tähelepanu kuritarvitustele Vietnamis;

- D. arvestades, et 27. novembril 2017 määrati Nguyen Van Hoale seitsmeaastane vanglakaristus selle eest, et ta oli levitanud internetis teavet, sealhulgas videoid 2016. aasta aprillis Ha Tinhi provintsis toimunud keskkonnakatastroofi kohta, kui Taiwani terasetööstusettevõtte Formosa Ha Tinh juhtis ebaseaduslikult ookeani mürgised tööstusjäätmed, mis tekitasid rannajoonele 200 km ulatuses suurt keskkonnakahju ning mille tagajärjel hukkusid mereorganismid ja haigestusid inimesed;
- E. arvestades, et see katastroof põhjustas Vietnami elanike seas suurt nõrdimust ning tõi kaasa pahameeletorni suhtlusvõrgustikes ja rahumeelsed massimeeleavaldused kõigis Vietnami suuremates linnades; arvestades, et Nguyen Van Hoa oli üks paljudest isikutest, kelle Vietnami ametivõimud vahistasid Vietnami uusaasta pühale eelnevatel päevadel;
- F. arvestades, et Ha Tinhi provintsi rahvakohus mõistis Nguyen Van Hoa pärast kaks ja pool tundi kestnud kohtuistungit vastavalt karistusseadustiku artiklile 88 süüdi riigivastase propagandamaterjali valmistamises; arvestades, et Nguyen Van Hoal ei lubatud võtta ühendust advokaadiga, kes teda kohtuistungil esindaks;
- G. arvestades, et 30. novembril 2017 jättis Vietnami kohus jõusse teise blogija, Nguyen Ngoc Nhu Quynhi kümneaastase karistuse, mis mõisteti talle riigivastase propaganda eest pärast kriitiliste postituste kirjutamist keskkonnaseisundi halvenemise, poliitika ja politseivalve all toimunud surmajuhtumite kohta;
- H. arvestades, et ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo on oma erimenetluste ja - mehhanismide kaudu mõistnud korduvalt hukka karistusseadustiku artikli 88 ja selle mitu muud sätet, sest need on vastuolus rahvusvahelise inimõigustealase õigusega;
- I. arvestades, et enamik meediaväljaandeid kuulub riigile ja on riigi kontrolli all; arvestades, et ajakirjandusvabadust piiratakse rangelt; arvestades, et Piirideta Ajakirjanike 2017. aasta ajakirjandusvabaduse indeksis on Vietnam 180 riigi seas 175. kohal; arvestades, et vastuseks Vietnami elanike seas pärast Ha Tinhi provintsis toimunud katastroofi tekkinud ulatuslikule pahameelele tõkestasid ametivõimud kohe juurdepääsu suhtlusvõrgustikele, surusid meeleväljendused vägivaldselt maha ja vahistasid meeleväljendajaid;
- J. arvestades, et 2016. aasta aprillis võttis Vietnam vastu teabele juurdepääsu seaduse ja muudetud ajakirjandusseaduse, mis piiravad väljendusvabadust ja tugevdavad tsensuuri, samuti eeskirjad, millega keelatakse meeleväljendused kohtute juures kohtuprotsesside ajal;
- K. arvestades, et usu- ja veendumusvabadus on Vietnamis maha surutud ning katoliku kirik ja tunnustamata religioonid, nagu Vietnami ühendatud budistlik kirik, mitu protestantlikku kirikut ja teised, sealhulgas montagnardide (degarite) rahvusvähemus, kannatavad jätkuvalt ränga usulise tagakiusamise all;

- L. arvestades, et ELi ja Vietnami seitsmenda inimõigustealase dialoogi raames arutati väljendus-, ühinemis-, kogunemis-, usu- ja veendumusvabaduste ning teabele juurdepääsu küsimusi; arvestades, et EL rõhutas Vietnami kodaniku- ja poliitiliste õiguste olukorra halvenemist; arvestades, et EL julgustas Vietnami välja andma püsikutseid ÜRO erimenetluste esindajatele;
1. mõistab hukka Nguyen Van Hoale määratud seitsme aasta pikkuse vanglakaristuse; rõhutab, et Nguyen Van Hoa kasutas oma õigust väljendusvabadusele; nõuab tungivalt, et Vietnami ametivõimud Nguyen Van Hoa viivitamata ja tingimusteta vabastaksid;
 2. väljendab muret selle pärast, et suureneb nende Vietnami kodanike arv, keda on seoses arvamus avaldamisega kinni peetud, vahistatud ja kohtus süüdi mõistetud;
 3. väljendab muret, et ametivõimud väljendusvabadust ja muid vabadusi üha enam piiravad; mõistab sellega seoses hukka asjaolu, et ametivõimud kasutavad füüsilist ja psühholoogilist ahistamist, kohtuväliseid koduareste, surve avaldamist aktivistide advokaatidele, tööandjatele, neile eluasemeid üürivatele isikutele ja pereliikmetele ning seksuavaid jälgimissüsteeme; väljendab muret ka liikumisvabaduse piirangute pärast, mis takistavad blogijaid ja aktiviste osalemast avalikel üritustel, näiteks inimõigustealastel aruteludel ja teiste aktivistide kohtuprotsessidel;
 4. kutsub Vietnami ametivõime üles vabastama kõik kodanikud, kes on kinni peetud väljendusvabaduse rahumeelse kasutamise eest;
 5. kutsub Vietnami ametivõime üles lõpetama inimõiguste kaitsjate tegevuse piiramine ja nende ahistamise ning tagama igas olukorras, et nad saaksid viia ellu õiguspäraselt inimõigustealast tegevust igasuguste piiranguteta, sealhulgas kohtuliku ahistamiseta, ja repressioone kartmata;
 6. väljendab tõsist muret Vietnami karistusseadustiku riigi julgeolekuga seotud sätete ulatusliku kohaldamise pärast;
 7. mõistab hukka asjaolu, et Vietnam kasutab teatavate riigi julgeolekuga seotud kuritegude puhul surmanuhtlust, nagu on ette nähtud tema muudetud karistusseadustikus, ning ka selle, et ta jätkab surmanuhtluse määramist karistusena; väljendab uuesti ELi kindlat vastuseisu surmanuhtlusele kõikidel juhtudel ja ilma eranditeta; kordab oma üleskutset Vietnami ametivõimudele kehtestada surmanuhtluse suhtes moratorium, mis on esimene samm surmanuhtluse kaotamise suunas kõigi kuritegude puhul;
 8. nõuab tungivalt, et Vietnami valitsus muudaks oma karistusseadustiku teatavaid artikleid, sealhulgas propagandat käsitlevat artiklit 88 ja valitsuse kukutamisele suunatud tegevust käsitlevat artiklit 79, mille ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo on hukka mõistnud kui rahvusvahelise inimõigustealase õiguse rikkumised, ning tagaks, et riigi julgeolekuga seotud kaalutlusi ei kasutataks inimõiguste, sealhulgas väljendus-, usu- ja veendumusvabaduste mahasurumise ettekäändena; väljendab muret uue ühendusi käsitleva seaduse ning veendumuste ja usu seaduse pärast, mis on vastuolus rahvusvaheliste normidega;
 9. nõuab tungivalt, et Vietnam annaks välja püsikutse ÜRO erimenetluste esindajatele,

eelkõige arvamus- ja väljendusvabaduse edendamise ja kaitsega tegelevale eriraportöörile ning inimõiguste kaitsjate olukorraga tegelevale eriraportöörile, ning tagaks neile vaba ja piiranguteta juurdepääsu kõigile osalistele, kellelt nad soovivad teavet saada;

10. väljendab heameelt, et Vietnam ratifitseeris ÜRO piinamisvastase konventsiooni, ja nõuab tungivalt, et ta järgiks seda sisuliselt, muu hulgas esitades selle sätete alusel korrapäraselt üksikasjalikku teavet; nõuab, et ühtki piinamise või muu väärkohtlemise teel saadud tunnistust ei kasutataks tõendina nende isikute süüdimõistmisel, keda süüdistatakse propagandas või muude poliitiliselt motiveeritud asjaolude alusel;
11. väljendab heameelt ELi ja Vietnami tugevama partnerluse ning inimõigustealase dialoogi üle ning tuletab meelde, kui oluline on kasutada dialoogi kui põhivahendit tõhusalt, et toetada ja julgustada Vietnami vajalike reformide tegemisel;
12. väljendab heameelt asjaolu üle, et EL tõstas ELi ja Vietnami seitsmenda inimõigustealase dialoogi raames väljendus- ja ühinemisvabaduse ning kinnipidamiste, vahistamiste ja süüdimõistvate kohtuotsuste arvu suurenemise küsimused; julgustab igati komisjoni jälgima dialoogi raames tehtavaid edusamme võrdlusnäitajate ja kontrollimehhanismide kasutuselevõtmise kaudu; nõuab tungivalt, et komisjon ja komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja jätkaksid väljendusvabaduse küsimuse arutamist oma korrapärase dialoogi raames Vietnami, sealhulgas järgmisel Aasia-Euroopa tippkohtumisel Brüsselis 2018. aastal;
13. kutsub Vietnami ametivõime üles käsitlema Ha Tinhi provintsi keskkonnakatastroofi, mis põhjustas piirkonnas kalade massilist suremist ja mõjutas tuhandete inimeste elu, ning võtma kohaliku majanduse taastamiseks õiguslikke meetmeid;
14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN) peasekretärile ning Vietnami valitsusele ja rahvusassambleele.